

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

معاونت پژوهش، برنامه‌ریزی و سنجش مهارت

دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

استاندارد آموزش شایستگی

زراعت تنباکو

گروه شغلی

امور زراعی

کد ملی آموزش شایستگی

۶	۱	۱	۱	۲	۰	۶	۲	۰	۲	۱	۰	۱	۱	۱
ISCO-08				سطح مهارت	شناسه گروه			شناسه شغل			شناسه شایستگی		نسخه	

تاریخ تدوین استاندارد: ۱۴۰۱/۷/۱

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب استاندارد : دفتر پژوهش، طرح و برنامه ریزی درسی

کد ملی شناسایی آموزش شایستگی: ۶۱۱۱۲۰۶۲۰۲۱۰۱۱۱

اعضاء کارگروه برنامه ریزی درسی : امور زراعی					
ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تخصصی	شغل و سمت	سابقه کار
۱	گلیهار زاهدی فر	فوق لیسانس	کشاورزی	مربی	۱۳ سال
۲	ستاره شیخیانی	دکتری	کشاورزی	مربی	۱۰ سال
۳	هادی توسلی	فوق لیسانس	حسابداری	رییس مرکز	۱۷ سال
۴	مصطفی حیاتی	لیسانس	جوشکاری	مربی	۱۷ سال
۵	حمیدرضا ایزدبخش	کارشناسی ارشد	مهندسی عمران	کارشناس پژوهش	۱۲ سال
۶	ارژنگ بهادری	کارشناسی ارشد	برنامه ریزی درسی	دبیر کارگروه برنامه ریزی درسی امور زارعی	۲۴ سال
۷	سید محسن جلالی	کارشناسی ارشد	مدیریت آموزشی	دبیر کارگروه برنامه ریزی درسی گیاهان دارویی و داروهای گیاهی	۱۷ سال

کلیه حقوق مادی و معنوی این استاندارد متعلق به سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور بوده و هرگونه سوء استفاده مادی و معنوی از آن موجب پیگرد قانونی است.

آدرس: دفتر پژوهش، طرح و برنامه ریزی درسی

تهران، خیابان آزادی، نبش خیابان خوش جنوبی، سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

دورنگار ۶۶۵۸۳۶۵۸

تلفن ۶۶۵۸۳۶۲۸

آدرس الکترونیکی : rpc@irantvto.ir

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی‌ها و توانمندی‌های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه‌ای نیز گفته می‌شود.

استاندارد آموزش :

نقشه‌ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی‌های موجود در استاندارد شغل.

نام یک شغل :

به مجموعه‌ای از وظایف و توانمندی‌های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می‌رود اطلاق می‌شود.

شرح شغل :

بیانیه‌ای شامل مهم‌ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی، مسئولیت‌ها، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل.

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی.

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی‌ها و توانایی‌هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می‌رود.

کارورزی:

کارورزی صرفاً در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماکت صورت می‌گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود. (مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک با استفاده از عکس می‌آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی‌گردد).

ارزشیابی :

فرآیند جمع‌آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر، که شامل سه بخش عملی، کتبی عملی و اخلاق حرفه‌ای خواهد بود.

صلاحیت حرفه‌ای مربیان :

حداقل توانمندی‌های آموزشی و حرفه‌ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می‌رود.

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط‌ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد.

دانش :

حداقل مجموعه‌ای از معلومات نظری و توانمندی‌های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی که می‌تواند شامل علوم پایه (ریاضی، فیزیک، شیمی، زیست شناسی)، تکنولوژی و زبان فنی باشد.

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی. معمولاً به مهارت‌های عملی ارجاع می‌شود.

نگرش :

مجموعه‌ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت‌های غیر فنی و اخلاق حرفه‌ای می‌باشد.

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می‌شود.

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام استاندارد آموزش شایستگی:	
زراعت تنباکو	
شرح استاندارد آموزش شایستگی:	
<p>زراعت تنباکو یکی از شایستگی های مربوط به امور زراعی است که شامل کارهای انتخاب مکان مناسب جهت کشت و پرورش تنباکو، آماده سازی زمین و انواع روش های کاشت، انجام عملیات داشت و عملیات برداشت بسته بندی، بازاریابی و فروش محصول تنباکو می باشد و با مشاغلی همچون زراعت کار و کشت کار محصولات زراعی ، فروش سم و کود و تولید کننده محصولات خشک شده و بسته بندی محصولات زراعی در ارتباط می باشد.</p>	
ویژگی های کارآموز ورودی :	
<p>حداقل میزان تحصیلات: پایان دوره اول متوسطه (پایان دوره راهنمایی) حداقل توانایی جسمی و ذهنی: داشتن سلامت کامل جسمی و ذهنی مهارت های پیش نیاز: ندارد</p>	
طول دوره آموزش :	
طول دوره آموزش	: ۱۰۰ ساعت
- زمان آموزش نظری	: ۳۰ ساعت
- زمان آموزش عملی	: ۷۰ ساعت
- زمان کارورزی	: - ساعت
- زمان پروژه	: - ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)	
- کتبی : ۲۵%	
- عملی : ۶۵%	
- اخلاق حرفه ای : ۱۰%	
صلاحیت های حرفه ای مربیان :	
کارشناسی کشاورزی با گرایش زراعت یا باغبانی با حداقل ۴ سال تجربه مرتبط	

* تعریف دقیق استاندارد(اصطلاحی):

زراعت تنباکو شایستگی است در حوزه کشاورزی و امور زراعی که با انتخاب مکان مناسب و آماده سازی زمین، نشاء مرغوب و استفاده از روش های نوین آبیاری و اقدام به موقع در مرحله گل زنی باعث افزایش تولید گردیده و انبار داری مناسب آن در سودآوری بازارهای داخلی و ارز آوری بازارهای خارجی موثر می باشد.

* اصطلاح انگلیسی استاندارد(اصطلاحات مشابه جهانی):

Tabacco Cultivator

* مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد:

-زراعت کار درجه ۱

-زراعت کار

* جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار:

الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب طبق سند و مرجع .....

ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت طبق سند و مرجع .....

ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور طبق سند و مرجع .....

د : نیاز به استعلام از وزارت کار

استاندارد آموزش شایستگی

- کارها

ردیف	عناوین	ساعت آموزش		
		نظری	عملی	جمع
۱	انتخاب مکان مناسب جهت کشت و پرورش تنباکو	۳	۵	۸
۲	آماده سازی زمین و کشت تنباکو	۷	۱۵	۲۲
۳	انجام عملیات داشت	۱۰	۲۵	۳۵
۴	انجام عملیات برداشت و جمع آوری محصول	۵	۱۵	۲۰
۵	بسته بندی، بازار یابی و فروش محصول تنباکو	۵	۱۰	۱۵
	جمع ساعات	۳۰	۷۰	۱۰۰

	زمان آموزش			عنوان : انتخاب مکان مناسب جهت کشت و پرورش تنباکو
	جمع	عملی	نظری	
	۸	۵	۳	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
تخته وایت برد دیتا پروژکتور روپوش صندلی کارآموز صندلی مربی ماژیک وایت برد میز مربی لیاس کار				دانش :
				-مکان مناسب کشت تنباکو از نظر اقلیمی
				-گیاه شناسی تنباکو
				-چگونگی برآورد اقتصادی کشت و تولید محصول تنباکو
				مهارت :
				-تشخیص صحیح مکان مناسب جهت کشت تنباکو
				-انجام صحیح برآورد اقتصادی کشت و تولید محصول تنباکو
	نگرش :			
	-دقت در انتخاب مکان مناسب جهت کشت تنباکو			
	-دقت در انجام صحیح برآورد اقتصادی محصول تنباکو			
-رعایت اخلاق حرفه ای				
ایمنی و بهداشت :				
-رعایت نکات ایمنی				
توجهات زیست محیطی :				
-عدم آسیب رسانی به گونه های مختلف گیاهان منطقه در انتخاب مکان پرورش تنباکو				

	زمان آموزش			عنوان : آماده سازی زمین و کشت تنباکو
	جمع	عملی	نظری	
	۲۲	۱۵	۷	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
بذر				دانش :
نشاء				-روش های آماده سازی زمین
کود دامی				-بافت خاک
بیل				-انواع ادوات کشاورزی در کشت و پرورش تنباکو
تراکتور				-انواع روش های کاشت (ستی-مکانیزه)
سمپاش				-مراحل کشت تنباکو
دیسک				مهارت :
تخته وایت برد				- آماده سازی زمین
فیلم آموزشی				-بکارگیری صحیح ادوات کشاورزی
دیته پروژکتور				-تشخیص روش مناسب کشت تنباکو
روپوش				-انجام عملیات کشت
صندلی کارآموز				نگرش :
صندلی مربی				-دقت در نحوه آماده سازی زمین
ماژیک وایت برد				-دقت در بکارگیری ادوات کشاورزی
میز مربی				- دقت در انجام صحیح عملیات کشت
لباس کار				-رعایت اخلاق حرفه ای
کود شیمیایی				ایمنی و بهداشت :
کودسوپر فسفات				-رعایت نکات ایمنی در حین کار با ادوات کشاورزی
تریبل سولفات پتاسیم				-استفاده از دستکش چکمه و ماسک در حین کار
فسفات آمونیوم				توجهات زیست محیطی :
بیلچه				-عدم رهاسازی قوطی بذر در طبیعت
چکمه				
سموم				
واپام				
ریدومیل مانکوزب				
مانب				

	زمان آموزش			عنوان : انجام عملیات داشت
	جمع	عملی	نظری	
	۳۵	۲۵	۱۰	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
سیستم آبیاری و متعلقات آن				دانش :
قیچی هرس				-نیازهای غذایی تنباکو
بیلچه				- کودهای آلی
فیلم آموزشی				- کودهای شیمیایی
کود دامی				-نحوه کوددهی
بیل				- روش های آبیاری مناسب جهت کشت تنباکو
سمپاش				-وجین و سله شکنی
تخته وایت برد				-گل زنی
دیتا پروژکتور				-نحوه مبارزه با آفات رایج تنباکو
روپوش				-نحوه مبارزه با بیماری های رایج تنباکو
صندلی کارآموز				-نحوه مبارزه با علف های هرز
صندلی مربی				مهارت :
ماژیک وایت برد				-انجام کوددهی
میز مربی				-استفاده صحیح از سموم شیمیایی دفع آفات و بیماریها
لباس کار				-انجام وجین و سله شکنی
کود شیمیایی				-انجام صحیح گل زنی(حذف گل)
کودسوپر فسفات				-بکارگیری روش های صحیح آبیاری
تربیل سولفات پتاسیم				نگرش :
فسفات آمونیوم				-رعایت اخلاق حرفه ای
کود کامل				-دقت در انجام کوددهی
کود کم مصرف کود آهن				- دقت در بکارگیری صحیح استفاده از سموم
چکمه				-دقت در انجام صحیح وجین و سله شکنی و گل زنی
سموم				-دقت در انجام صحیح آبیاری
واپام				
ریدومیل مانکوزب				
مانب				
رانداپ				

	زمان آموزش			عنوان : انجام عملیات داشت
	جمع	عملی	نظری	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
	<p>ایمنی و بهداشت :</p> <p>- رعایت نکات ایمنی در حین کار</p> <p>- استفاده از دستکش و ماسک و لباس کار</p>			
	<p>توجهات زیست محیطی :</p> <p>- عدم رهاسازی بطری سم و کودهای شیمیایی</p> <p>- جمع آوری ضایعات گیاهی حاصل از وجین و گل زنی</p>			

	زمان آموزش			عنوان : انجام عملیات برداشت و جمع آوری محصول
	جمع	عملی	نظری	
	۲۰	۱۵	۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
وایت برد ماژیک لباس کار چکمه دستکش قیچی چاقو سوزن نخ دستگاه گرم کننده (بخاری یا هیتر)				دانش :
				-علائم رسیدگی برگ
				- برداشت
				-برگ چینی
				-نحوه خشک کردن برگها
				مهارت :
				-انجام عملیات برگ چینی
				-جمع آوری صحیح برگها
				-انجام سوزن زنی و نخ کشی
				-انجام عملیات رنگ آوری و تثبیت رنگ
				-انجام عملیات خشکاندن نهایی
				نگرش :
				-دقت در انجام صحیح برداشت
				-انجام صحیح خشک کردن برگ
				-رعایت اخلاق حرفه ای
			ایمنی و بهداشت :	
			-رعایت نکات ایمنی در حین برداشت	
			-استفاده از ماسک، لباس کار و دستکش	
			توجهات زیست محیطی :	
			- جمع آوری بقایای برگ و ضایعات محصول و ادوات برداشت از طبیعت	

	زمان آموزش			عنوان : بسته بندی، بازاریابی و فروش محصول تنباکو
	جمع	عملی	نظری	
	۱۵	۱۰	۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
تخته وایت برد ماژیک دستکش ترازو دیجیتالی جعبه ماسک				دانش :
				-چگونگی فرآوری تنباکو(معطر.معسل)
				- درجه بندی تنباکو
				-نحوه بسته بندی
				-نحوه بازاریابی
				-رفتار با مشتری
				مهارت :
				- درجه بندی و بسته بندی تنباکو
				-بکارگیری افزودنی های مجاز به تنباکو
				-انجام عملیات بازاریابی
				- رفتار با مشتری
				نگرش :
				-دقت در انجام صحیح فرآوری تنباکو
				-دقت در نحوه بازاریابی و جذب مشتری
				-دقت در نحوه بسته بندی
			ایمنی و بهداشت :	
			-رعایت نکات ایمنی در حین کار	
			توجهات زیست محیطی :	
			-جمع آوری بقایای برگ و ضایعات محصول و ادوات بسته بندی از محیط	

- برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	فیلم آموزشی	-	-	
۲	دیسک	فلزی ساده یا پاغازی	۱	
۳	ترازو	وزنه ای یا دیجیتالی	۱	
۴	گرمخانه	۳*۵مترمربع	۱	
۵	دستگاه گرم کننده	بخاری یا هیتر	۱	
۶	سمپاش	دستی یا پستی	۱	
۷	سیستم آبیاری و متعلقات آن	پلاستیک	-	به اندازه مورد نیاز

توجه:

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود.

- برگه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	نشاء	-	به تعداد لازم	
۲	ماژیک	-	۴	
۳	کود دامی	گاوی یا گوسفندی	به مقدار لازم	با توجه به مساحت زمین
۴	کود شیمیایی	نیترا ت آمونیوم- سوپر فسفات تریبل- سولفات پتاسیم- فسفات آمونیوم- کود کامل NPK کود کم مصرف	به مقدار لازم	با توجه به سطح زیر کشت
۵	سموم	واپام (متم سدیم)-ریدومیل- مانکوزب	۵ بسته	لیتر- پاکت
۶	نایلون	۱۰ متری	۱۰ متر	
۷	ریسمان	کنفی یا نایلونی گره دار	یک قرقه	
۸	سوزن	فلزی	به تعداد لازم	
۹	نخ	کنفی	یک قرقه	
۱۰	جعبه کارتن	مقوا	به تعداد لازم	
۱۱	افزودنی های مجاز	طعم میوه	به میزان لازم	

توجه:

- مواد به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود.

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	بیلچه	فلزی	۱۰	
۲	لباس کار	یکسره معمولی	۱۵	
۳	چکمه	ساق بلند	۱۵	
۴	بیل	فلزی	۱۰	
۵	دستکش	معمولی	۱۵	
۶	جعبه حمل نشاء	چوبی یا فلزی یا پلاستیکی	۵	
۷	قیچی	فلزی	۱۰	
۸	جعبه	پلاستیکی یا چوبی	۵	
۹	ماسک	فیلتردار	۱۵	
۱۰	چاقو	فلزی	۱۰	
۱۱	سینی نشاء	پلاستیکی	۵	
۱۲	آبپاش	پلاستیکی لوله دار	۱۰	

توجه :

- ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود.